

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/20-07822-010
Otsuse kuupäev 13. aug 2020
Komisjoni koosseis Esimees Aase Sammelselg
Tarbija
Kaupleja Mittetulundusühing Laste Jooga, 80344937
Tarbija nõue Registreerimistasu tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg 3. aug 2020

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija broneeris kaupleja e-keskkonnas avaldatud teabe põhjal koolitusel osalemise õiguse ja tasus 13.jaanuari 2020 maksekorraldusega nr 1398 ettemaksuna 350,00 eurot. Makse selgituse järgi tasus tarbija 2020. aastal toimuva laste jooga kursuse eest. Koolituskursus kogumaksumusega 2 534,00 eurot pidi toimuma moodulite kaupa ajavahemikus 21.märtsist kuni 23.augustini 2020. 16.märtsi 2020 e-kirjaga teatas kaupleja, et muudab seoses Eestis eriolukorra väljakuulutamise moodulite ajakava ning annab täpsustavat teavet sõltuvalt eriolukorra tingimustest ja kestusest.

31.märtsi 2020 e-kirjaga teatas tarbija, et loobub koolitusel osalemast seoses majandusliku olukorra muutusega ning palus tagastada ettemaks, millest on maha arvestatud koolituse korraldamiseks tehtud kulutused. 3.aprilli 2020 e-kirjaga selgitas kaupleja tarbijale võimalust sõlmida kokkuleppe pikemaajalises maksegraafikus; samas juhtis kaupleja tähelepanu kodulehel avaldatud teabele selles, et ettemaks on tagastamatu.

Tarbija on seisukohal, et tal oli õigus kursusest loobuda ning tal on õigus nõuda ettemaksu tagastamist; tarbija nõuab kauplejalt 350,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue on põhjendamatu. Kaupleja ei ole lepingut rikkunud. Tarbijale on kompromissi korras pakutud maksegraafikut aga ka koolitusel osalemise võimalust erinevatel aegadel. Tarbija pidi ettemaksu tasumisel arvestama asjaoluga, et ettemaks tagastamisele ei kuulu.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb vaidlusalune õigussuhe käsunduslepingul. VÕS § 619 järgi kohustub käsundisaaja (koolitaja) vastavalt lepingule osutama käsundiandjale (koolituses osaleja) teenuseid, käsundiandja aga maksma selle eest tasu, kui selles on kokku lepitud.

Pooltel puudub vaidlus lepingu sõlmimise ja ettemaksu tasumise üle. Pooltel puudub vaidlus ka selles, et tarbija teatas 31.märtsi 2020 e-kirjaga, et ei saa koolitusel osaleda ning palus ettemaks tagastada. Tarbija tugines avalduses asjaolule, et tema majanduslik olukord on muutunud ning tal ei ole võimalik koolituse eest maksta.

Pooltel on vaidlus ettemaksu tagastamise üle. Tarbija on seisukohal, et ettemaks kuulub tagastamisele täies ulatuses või siis osaliselt, arvestades maha juba tehtud kulutused. Kaupleja leiab, et ettemaks tagastamisele ei kuulu.

Komisjoni hinnangul tuleb esmalt lahendada küsimus selles, kas tarbija 31.märtsi 2020 tahteavaldus lõpetas lepingu ning seejärel otsustada ettemaksu saatus.

VÕS §-st 631, mille järgi võib kumbki lepingupool käsunduslepingu üles öelda, kui ilmneb, et kõiki asjaolusid arvesse võttes ja mõlema lepingupoole huvisid kaaludes ei või oodata, et lepingut üles öelda sooviv pool jätkaks käsunduslepingu täitmist kuni käsundi täitmiseni.

Tarbija tugines lepingu lõpetamise tahteavalduses oma maksevõime vähenemisele. Kuivõrd tasulisest lepingust tekkinud kohustustest soovis vabaneda tarbija, siis kannab viimane ka ülesütlemise eelduste tõendamise riisikot. Tarbija selgituste kohaselt vähendati tema töötasu 50%. Ehkki tarbija ei ole seda asjaolu tõendanud, peab komisjon tarbija väidet eluliselt usutavaks. Tarbija õigust lepingute täitmise kontekstis oma maksevõimet hinnata tuleb igal juhul jaatada. Kaupleja on küll pakkunud makseraskuste ületamiseks pikemat maksegraafikut, kuid ei ole seadnud kahtluse alla ka tarbija õigust lepingu üles öelda.

Asjaolusid kogumis hinnates leiab komisjon, et tarbija ülesütlemisavaldus oli õiguspärane ja lõpetas lepingu. Poolte vahel on sõlmitud tasuline tehing; tasu maksuma kohustatud pool on teatanud eeldatavatest makseraskustest, millega lepingu jätkamise korral võinuks kaasneda lepingu rikkumine. Seega tuleb kujunenud olukorras mõlema poole huvisid kaaludes pidada otstarbekaimaks lahenduseks lepingulise suhte lõppemist.

Komisjon jätab tähelepanuta tarbija väited kursuse ajakava muutmisest ja kaupleja pakutud uute aegade sobimatuses, kuivõrd tarbija ei ole lepingu ülesütlemisel kaupleja rikkumisele tuginenud.

Eelnevat kokku võttes hindab komisjon tarbija esitatud lepingu ülesütlemise tahteavalduse kehtivaks. Leping lõppes ajast, kui kaupleja sai tarbija e-kirja kätte, so hilisemalt 4.aprillil 2020 (kaupleja vastuse kuupäev).

Hinnates poolte seletusi ja esitatud tõendeid kogumis, leiab komisjon, et tarbija poolt makstud registreerimistasu tagastamisele ei kuulu. Registreerimistasul on käsiraha iseloom (VÕS § 156).

Käsirahaks loetakse ühe lepingupoole poolt teisele lepingupoolele lepingu sõlmimise tõendamiseks ja selle täitmise tagamiseks antud rahasummat. Kui käsirahaga tagatud leping jääb täitmata käsiraha andnud lepingupoole süü tõttu, jääb käsiraha teisele lepingupoolele. Kui käsiraha saanud lepingupool nõuab talle lepingu täitmata jätmise tõttu tekkinud kahju hüvitamist, arvestatakse käsiraha hüvitise katteks (VÕS § 157 lg 1).

Registreerimistasu maksmises lepiti kokku lepingu sõlmimisega samaaegselt. Kaupleja on registreerimistasu olemust ja selle tagastamatusega seonduvat selgitanud kodulehel koos kursuse tasu ja maksmise korda reguleerivate tingimustega. Tarbijale oli registreerimistasu karistuslik iseloom (tagastamatus) lepingu sõlmimise ajal teada, millega tarbija pidi lepingu erakorralisel ülesütlemisel arvestama. Tarbija maksekorralduse selgitus vastab kodulehel avaldatud kirjeldusega, millest saab samuti järeldada, et tarbija on selgitustega tutvunud.

Nagu eespool kirjeldatud jäi leping täitmata käsiraha andnud poolest (tarbijast) tingitud põhjustel. Riigikohus on selgitanud, et lepingu erakorraline ülesütlemine ülesütlevast poolest tingitud asjaolude tõttu on hinnatav kohustuse rikkumisena, millest võib tekkida käsiraha/leppetrahvi tasumise ja/või kahju hüvitamise kohustus.

Komisjoni arvates ei ole käsiraha tagastamatusega kaasnev tagajärg ebamõistlikult koormav. Tarbija ei ole esile toonud, et käsiraha oleks ebaproportsionaalselt suur või

et saabunud tagajärg oleks kohustuse rikkumist arvestades ebaproportsionaalne. Leping lõppes käsundiandjast tuleneva asjaolu tõttu; kaupleja on pakkunud kompromissina erinevaid lahendusi; kaupleja tegevuses kohustuse rikkumisi ei esinenud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue registreerimistasu (käsiraha) tagastamises rahuldamisele ei kuulu.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/